

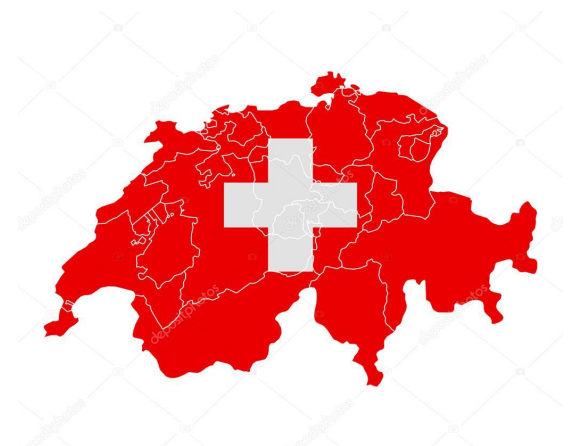
System polityczny SZWAJCARII

Historia i konstytucja

Początek Konfederacji Szwajcarskiej sięga 1 sierpnia 1291 r. kiedy połączyły się 3 pierwsze kantony: Unterwalden, Uri i Schwyz. Podstawą umowy były względy ekonomiczne i obronne. Sojusz wojskowy miał na celu obronę przed wrogimi najezdami. Kwestie ekonomiczne były związane z opłatami granicznymi oraz przeprowadzaniem przez najtrudniejsze partie gór. Z czasem przyłączały się kolejne kantony. i. Do końca XVI w. zjednoczyło się ich 13.

Po "wojnie trzydziestoletniej" na mocy pokoju westfalskiego z 1648 r. państwo uzyskało potwierdzenie swej niepodległości i suwerenności. Momentem przełomowym dla obecnego kształtu Szwajcarii był Kongres Wiedeński 1815r. Przez długi czas w Szwajcarii obowiązywała konstytucja uchwalona jeszcze w 1874 r. Po wprowadzeniu paru modyfikacji 28 września 1999 r. Zgromadzenie Federalne przyjęło uchwałę o wejściu w życie z dniem 1 stycznia 2000 r. nowej Konstytucji Federalnej.

Szwajcaria jest **federacją demokratyczną** oraz **parlamentarną**, gdzie na szeroką skalę wykorzystywana jest instytucja referendum (demokracja bezpośrednia). Szczególnie silna pozycja parlamentu i władz kantonalnych. Obecnie złożona z 23 kantonów (3 z nich dzielą się na 2 samodzielne półkantony). Poszczególne kantony mają własne konstytucje, organy władzy ustawodawczej (jednoizbowe parlamenty).

Parlament

Zgromadzenie Federalne, czyli szwajcarski parlament, składa się z dwu izb: Rady Narodowej oraz Rady Kantonów. Kadencja organu ustawodawczego trwa 4 lata. Rada Narodowa liczy 200 deputowanych. Są oni wybierani w obrębie kantonów proporcjonalnie do liczby ludności (1 deputowany na 35.000 mieszkańców), przy czym każdy kanton musi mieć przynajmniej jednego reprezentanta. Do Rady Kantonów wchodzi 46 deputowanych.

Zadania i uprawnienia Zgromadzenia Federalnego:

- Funkcja kierowniczo – inspiracyjna wobec Rady Narodowej
- Funkcja wykonywania zarządu administracyjnego
- Funkcja quasi – sądowa
- Funkcja kontrolna

W Szwajcarii nie ma instytucji wotum nieufności czy innych prowadzących do dymisji rządu. Nie ma możliwości rozwiązania parlamentu przed końcem jego kadencji, ani prawa weta wobec ustaw tam uchwalonych.

W Szwajcarii deputowani nie pełnią swej funkcji zawodowo, nie otrzymują więc stałego wynagrodzenia, a jedynie diety za dni posiedzeń Izby i komisji, w których pracują. Dodatkowo przysługują im środki na pokrycie kosztów utrzymania i przyjazdów na sesje. Obie izby Zgromadzenia Federalnego obradują w tym samym czasie. Współcześnie odbywają się cztery sesje zwyczajne w ciągu roku i rozpoczynają się one: w pierwszy poniedziałek grudnia, marca i czerwca oraz w pierwszy poniedziałek po federalnym dniu modlitwy, czyli w połowie września.

Rząd

Rada Federalna – jest najwyższą władzą rządzącą i wykonawczą Federacji. W języku potocznym nazywa się Radę rządem. Rada Federalna jest organem 7 – osobowym.

Członków Rady wybierają obie izby parlamentu na początku swojej kadencji, na wspólnym posiedzeniu na 4 – letnią kadencję. Każdy członek Rady wybierany jest osobno w tajnym głosowaniu.

Kompetencje Rady Federalnej

- **Kierowanie sprawami państwa**
- **Wykonywanie ustaw i innych aktów wykonawczych parlamentu**
- **Kierowanie administracją państwową.**
- **Wpływanie na praktykę stosunków federalnych (pielęgnowanie stosunków federacji z kantonami i współpraca z nimi)**

Szwajcarski kanclerz federalny jest tylko szefem Kancelarii Federalnej – urzędu, który stanowi urzędnicze zaplecze naczelných organów federacji nie wyłączając parlamentu i Sądu Federalnego. Członkowie Rady Federalnej są jednocześnie kierownikami departamentów, które tworzą główną strukturę administracji federalnej. Każdy członek Rady jest jednocześnie szefem jednego departamentu (resortu). Departamentów jest tylko 7 (tyle ile stanowisk w Radzie)

Walter Thurnherr

Prezydent (nie jako instytucja głowy państwa)

**ma tylko jedno konstytucyjne zadanie-
przewodniczenie Radzie Federalnej. Wybierany jest
przez Zgromadzenie Federalne spośród członków
Rady Federalnej tylko na rok. Wybór na kolejną
kadencję jest niemożliwy. Razem z prezydentem na
tych samych zasadach wybierany jest
wiceprezydent. Co roku kolejny członek Rady staje
się prezydentem, zasadą jest, że prezydentem
zostaje wiceprezydent, a stanowiska obsadzane są
w kolejności wynikającej ze
starszeństwa zasiadania w Radzie.**

Proces Legislacyjny

Projekt ustawy można wnieść do każdej izby, o kolejności w jakiej izbie pracują nad projektem decyduje Konferencja Koordynacyjna, a w rzeczywistości przewodniczący obu izb.

Sądy

**Sądownictwo powszechne sprawują sądy kantonalne
i Sąd Federalny**

**Sąd Federalny - w jego skład wchodzi 39 członków,
którzy są wybierani przez Zgromadzenie Federalne na
okres 6 lat. Kompetencje sądu obejmują
rozpatrywanie skarg dotyczących naruszenia: praw
konstytucyjnych, autonomii gmin i praw kantonów,
umów międzynarodowych i kantonalnych oraz
sporów między Federacją a kantonami oraz między
kantonami.**

Partie polityczne

**Główne partie polityczne: Chrześcijańsko -
Demokratyczna Partia Ludowa Szwajcarii, Partia
Radykalno-Demokratyczna Szwajcarii, Partia
Socjaldemokratyczna Szwajcarii i Szwajcarska Partia
Ludowa nie rywalizują ze sobą w czasie wyborów. Nie
ma między nimi zasadniczych różnic politycznych więc
nie ma także podziału na partie "rządowe" i
"opozycyjne".**